

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.902/1/V
van 20 september 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair
onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4’

Op 12 juli 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 28 augustus 2018,^(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4’.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 4 september 2018. De kamer was samengesteld uit Bruno SEUTIN, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 september 2018.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot uitbreiding van het stelsel van duaal leren tot de scholen van het buitengewoon secundair onderwijs waar de opleidingsvormen 3 en 4 worden aangeboden, dit zijn de opleidingsvormen “maatschappelijke participatie en tewerkstelling in het gewone werksmilieu” (opleidingsvorm 3) en “algemeen, beroeps-, kunst- en technisch onderwijs” (opleidingsvorm 4).

Daartoe wordt een deel V/3 ingevoegd in de Codex Secundair onderwijs van 17 december 2010 (hierna: de Codex) (de artikelen 6 tot 34 van het voorontwerp). Dit deel omvat de specifieke bepalingen met betrekking tot de organisatie en subsidiëring van duale structuuronderdelen in het buitengewoon onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4. Het ontworpen deel V/3 bevat bepalingen over het opzet (artikelen 10 tot 13), de structuur en organisatie (artikelen 14 tot 16), de programmatie (artikelen 17 tot 19) en de financiering of subsidiëring van de aanbieders (artikelen 24 tot 26) van de duale structuuronderdelen in het buitengewoon onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4. Voor het overige, meer bepaald wat betreft de positie van de leerlingen (artikelen 20 en 21), de arbeidsdeelname (artikelen 22 en 23), de subsidiëring van de organisatoren (artikelen 27 en 28), het kwaliteitstoezicht (artikelen 29 en 30), de monitoring (artikelen 31 en 32) en het overlegforum (artikelen 33 en 34) worden de bepaling die gelden voor de duale structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs in beginsel van toepassing verklaard. Daarnaast worden enkele bepalingen van de Codex (de artikelen 2 tot 4 van het voorontwerp) en artikel 5 van het decreet van 10 juni 2016 ‘tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen’ (artikel 35 van het voorontwerp) gewijzigd, onder meer om die bepalingen op de hierboven geschetste wijziging af te stemmen. Ten slotte wordt een tegenstrijdigheid in het stelsel van duaal leren in het gewoon secundair onderwijs weggewerkt, door in de programmatieregeling de zinsnede op te heffen waaruit lijkt voort te vloeien dat scholen die voltijds secundair onderwijs aanbieden geen aanloopstructuuronderdelen kunnen programmeren (artikel 5 van het ontwerp).

De ontworpen regeling treedt, net als het duaal leren in het gewoon voltijds secundair onderwijs, in principe in werking op 1 september 2019, maar sommige bepalingen van het ontwerp, meer bepaald deze die volgens de memorie van toelichting “noodzakelijk zijn om de opstart van het duaal leren mogelijk te kunnen maken”, treden in werking op 1 maart 2019 (artikel 36 van het voorontwerp).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

BEVOEGDHEID

3. De decreetgever is bevoegd om de meeste bepalingen van het voorontwerp aan te nemen op grond van de gemeenschapsbevoegdheid inzake onderwijs (artikel 127, § 1, 2°, van de Grondwet). Wat de bepalingen van hoofdstuk 3 betreft, is de decreetgever bevoegd op grond van de gemeenschapsbevoegdheid betreffende “de stelsels van alternerend leren, waarin een praktijkopleiding op de werkvloer op alternerende wijze wordt aangevuld met een opleiding in een onderwijs- of opleidingsinstelling”, zoals bedoeld in artikel 4, 17°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

4. Artikel 34 van het voorontwerp verklaart de artikelen 357/32 tot 357/36 van de Codex van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/36 van de Codex bepaalt dat “[e]en afgevaardigde van Actiris (...) deel[neemt] aan het overlegforum van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor wat gewestaangelegenheden betreft”.

Uit het van toepassing verklaarde artikel 357/35 van de Codex blijkt dat het overleg in het overlegforum weliswaar betrekking heeft op “onderwerpen over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt”, maar dat het overleg uiteindelijk de organisatie van het onderwijs betreft, meer bepaald de organisatie van de duale en aanloopstructuuronderdelen. Het overlegforum valt dus te situeren binnen de gemeenschapsaangelegenheid inzake onderwijs.

Een gewestorgaan zoals Actiris kan slechts bij de werking van dit overlegforum worden betrokken met respect voor het principe van de wederzijdse autonomie van de gemeenschappen en de gewesten, dat er zich tegen verzet dat een gemeenschap op eenzijdige wijze opdrachten zou geven of verplichtingen zou opleggen aan een gewest of aan instellingen die ervan afhangen. Dit betekent dat de decreetgever van de Vlaamse Gemeenschap gewestoverheden niet kan verplichten van het overlegforum deel uit te maken. De ontworpen bepaling dient dan ook zo gelezen te worden dat wat het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad betreft, een afgevaardigde van Actiris uitgenodigd wordt voor de bijeenkomsten van het overlegforum, doch niet zo dat dit forum slechts kan werken wanneer de afgevaardigde van Actiris effectief aan de werkzaamheden ervan deelneemt.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTArtikel 18

5. In het eerste lid van het ontworpen artikel 357/63 van de Codex schrijve men “derde lid” in plaats van “vierde lid”.

In punt 8° van het derde lid van het ontworpen artikel 357/63 van de Codex moet verwezen worden naar “artikel 357/32” in plaats van naar “artikel “357/31”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Bruno SEUTIN